

Til lovforslag nr. L 68. Tillægset betænkning afgivet af retsudvalget den 8. december 1985

Tillægset betænkning

over

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven

Udvalget har, efter at lovforslaget ved 2. behandling blev henvist til fornyet udvalgsbehandling, behandlet dette i to møder og har herunder stillet spørgsmål til justitsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Nogle af udvalgets spørgsmål er optrykt som bilag til betænkningen tillige med justitsministerens svar herpå.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiets, det konservative folkepartis, venstres, centrum-demokraternes og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) bemærker, at de seneste besvarelser af udvalgets spørgsmål med al ønskelig tydelighed understreger, at hensigten med lovforslaget udelukkende har været at nedbringe antallet af personer, der får flygtningestatus.

Denne hensigt har man søgt at sløre ved at formulere lovforslaget som rene procedureændringer, der formelt tilsigter en hurtigere sagsbehandling. Mindretallet kan ikke tiltræde dette og indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et *andet mindretal* (det radikale venstres medlem af udvalget) beklager, at et flertal i folketinget ved separatforhandlinger har sprængt den enighed om dansk flygtningepo-

litik, der hidtil, bortset fra fremskridtspartiet, har hersket i folketinget.

Flertallet fastholder det aftalte indgreb og mener endog ifølge et svar fra justitsministeren til retsudvalget: »Det kan ikke udelukkes, at det vil vise sig nødvendigt senere at overveje nye justeringer eller eventuelt mere omfattende omlægninger i reglerne.«

Den nødtørftigste definition af den gruppe asylansøgere, der ikke for fremtiden skal være omfattet af appelmuligheder, er beklageligvis ikke fremsendt. Et forhold, der naturligvis er ødelæggende for alle retsgarantier.

Justitsministeren har afvist det af mindretallet til 2. behandling af lovforslaget stillede ændringsforslag om advokatbeskikkelse før samtalen med repræsentanten for Dansk Flygtningehjælp, skønt justitsministeren oplyser, at de væsentlige oplysninger (der medfører godkendelse) »i flere tilfælde er fremkommet i forbindelse med samtale med den af flygtningenævnet beskikkede advokat eller under mødet i forbindelse med selve nævnsbehandlingen«.

Mindretallet henstiller, at man i det mindste lader udarbejde en pjece, der klart oplyser om de snævre betingelser, der gælder for godkendelse af flygtninge. Disse betingelser er ikke gengivet i de pjecer, udvalget har fået.

På den baggrund indstilles lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Hagen Hagensen (KF) fmd. Barfoed (KF) Karen Thuroe Hansen (KF)

Agnete Laustsen (KF) Bjørn Elmquist (V) Birthe Rønn Hornbech (V)

Birgith Mogensen (CD) Inger Stilling Pedersen (KrF) Ole Espersen (S)

Jytte Andersen (S) Torben Lund (S) Lissa Mathiasen (S) Erik B. Smith (S)

Jimmy Stahr (S) Leif Hermann (SF) Ebba Strange (SF) nfm.

Bernhard Baunsgaard (RV)

Partierne VS, FP og FD havde ikke medlemmer i udvalget.

Udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 34:

Ministerens kommentarer udbedes til det af Lise Østergaard i en kronik i Berlingske Tidende den 5. december 1985 i sp. 5 f anførte om administrationen af den gældende lov sammenholdt med det af Gammeltoft-Hansen i sin artikel side 17-18 anførte, om nye oplysninger, der først fremføres under flygtningenævnets behandling af sagen.

Spørgsmål 35:

Ministerens kommentarer udbedes til det store antal af direktoratets afgørelser, der omgøres af flygtningenævnet.

Svar:

Som følge af det stigende antal flygtninge har det været nødvendigt at forøge bevillingerne til udlændingeadministrationen. Der er således sket væsentlige udvidelser af personalet, og sagsbehandlingskapaciteten i direktoratet for udlændinge er væsentlig forøget. Der er endvidere sket en betydelig udvidelse af antallet af medlemmer i flygtningenævnet. Justitsministeriet må således afvise, at administrationen af den gældende lov ikke har været helhjertet.

I de af direktoratet for udlændinge truffne afgørelser, der ændres af flygtningenævnet, er der ofte tale om, at asylansøgeren afgiver en ny forklaring i forbindelse med sagens behandling i flygtningenævnet. Nævnets ændrede vurdering har således ofte sammenhæng med denne nye forklaring og ikke med en ændret vurdering af det grundlag, som direktoratet for udlændinge traf afgørelse på. Nævnets afgørelser træffes i øvrigt ikke sjældent med betydelig dissens.

Når der ofte afgives nye forklaringer i nævnet, skyldes dette ikke, at asylansøgeren har manglet muligheder for at fremkomme med forklaringen på et tidligere tidspunkt. Efter registrering og identifikation skal alle

asylansøgere udfylde et spørgeskema, og det fremgår af spørgeskemaet, at alle relevante oplysninger skal opgives, og dette indskærpes også ved bl.a. lysbilledforedrag. I forbindelse med afhøringen af asylansøgeren indskærpes det ligeledes, at alle oplysninger skal gives, og efter afhøringen bliver forklaringen almindeligvis oplæst af tolken, og asylansøgeren vedstår ved sin underskrift forklaringen.

Der er således gjort, hvad der med rimelighed kan forlanges, for at få alle relevante oplysninger frem i 1. instans, og det kan i øvrigt fremhæves, at flygtningenævnet i det overvejende antal tilfælde, hvor ansøgeren afgiver en ny forklaring, afviser denne som utroværdig og stadfæster direktoratets afgørelse.

Spørgsmål 36:

Ministerens kommentarer udbedes til direktør for udlændingedirektoratet Claus Tornøes udtalelser til Berlingske Tidende den 5. december 1985 om, at $\frac{1}{3}$ af de fremtidige asylansøgninger vil skulle behandles efter de foreslåede regler om åbenbart grundløse sager, jfr. vedlagte artikel.

Svar:

Det er ikke muligt at danne sig et nærmere skøn over, hvor mange asylsager der vil kunne afgøres hurtigt efter lovforslagets § 53 a, stk. 3.

Dette skyldes blandt andet, at der er tale om en helt ny behandlingsmåde, som tillige formentlig først efter en vis overgangsperiode vil kunne tilrettelægges i alle detaljer. Endvidere er det ikke muligt at forudse, hvilke hovedkategorier af asylansøgere der vil komme her til landet, og dette må antages at ville være af stor betydning for, hvor stor en andel der må anses for åbenbart grundløse.

Bilag til tillægsbet. o. lovf. vedr. udlændingeloven

Som nævnt i bemærkningerne til lovforslaget andrager andelen af »åbenbart grundløse« sager i Sverige et sted mellem 10 og 20 pct. af asylansøgningerne. Umiddelbart er det nærliggende at antage, at der vil være en tilsvarende andel af asylsager i Danmark, der vil kunne afgøres hurtigt. Det må antages, at spørgsmålet om, hvorvidt en ansøgning er

åbenbart grundløs, vil opstå i et noget større antal sager.

Det er derfor efter justitsministeriets opfattelse ikke muligt at angive, hvor mange procent af sagerne der vil kunne afgøres efter proceduren for åbenbart grundløse ansøgninger.

Berlingske Tidende den 5. december 1985

Direktoratet for Udlændinge:

Hver 3. asylansøgning grundløs

Ændringen af udlændingeloven til 2. behandling i folketinget i dag

Af Henrik Grunnet

Når Sandholmlejren i begyndelsen af det ny år bliver taget i brug som registreringscenter for alle udlændinge, der ønsker flygtningestatus, vil cirka en tredjedel af ansøgerne med det samme få prædikatet »åbenbare grundløse« hæftet på sig.

Det er direktoratet for udlændinge, der anslår dette tal.

»Tallet bygger på, hvor mange procent af dem vi modtager i øjeblikket, som vi vil give betegnelsen åbenbare grundløse«, siger direktør i direktoratet, Claus Tornøe.

Han oplyser, at de asylsøgere, der i første omgang bliver betegnet som åbenbare grundløse, får mulighed for at tale med Flygtninge-nævnet.

»Og så regner vi med, at Flygtningehjælpen omstøder mellem 10 og 20 pct. af asylansøgningerne, så de kommer tilbage i systemet«, siger Claus Tornøe.

De resterende cirka 15 pct. af ansøgningerne, hvor direktorat og flygtningehjælp er enige, vil alle blive sendt ud af landet igen.

Sådan bliver reglerne efter den ændring af udlændingeloven, der er til 2. behandling i folketinget i dag.

Men selv når flygtningehjælpen i modsæt-

ning til direktoratet mener, at en sag ikke er åbenbar grundløs, står disse asylsøgere stadig anderledes end resten, når de kommer tilbage i ansøgningsmøllen. Deres sag vil ifølge Claus Tornøe blive behandlet af flygtninge-nævnets mininævn, fordi de stadig har betegnelsen »åbenbare grundløse« hæftet på sig fra direktoratet. Mininævnet, der kun består af tre nævnsmedlemmer, vil ifølge lovændringen få lov at afgøre en sag på ren skriftlig basis, hvilket ellers har været et princip, som folketingsflertallet hidtil har modsat sig.

Advokat Niels Forsby betegner den nye lovændring som håbløs.

»Jeg har flere gange været advokat for asylsøgere, der fik asyl af flygtninge-nævnet, selv om de på forhånd var blevet betegnet som åbenbare grundløse. To iranere havde fået den betegnelse, men da vi fik dokumenteret, at de havde siddet i fængsel i Iran, kunne de få asyl. De to ville ikke have fået asyl efter den ny ordning, siger Niels Forsby.

Ifølge justitsministeriet vil de åbenbare grundløse asylansøgninger gælde for ansøgere fra lande, hvor der ikke er krig, samt en række ansøgere fra Libanon.